

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Opettajarekisterin tarvetta ja hyötyjä kuvattaessa olisi tullut nostaa esiin myös oppilaiden vanhemmat. Tieto kelpoisista opettajista on myös oppilaiden vanhempien näkökulmasta merkittävä. Vanhempien tulisi voida luottaa siihen, että hänen lastaan opettaa kelpoinen, opettajankoulutuksen saanut opettaja ja voida tarvittaessa tarkistaa asia. Opettajan kelpoisuutta koskevat tiedot ovat julkisia ja kenellä tahansa on jo nyt oikeus pyytää ja saada opettajan kelpoisuutta koskevat tiedot opetuksen järjestäjältä. Käytännössä tämä oikeus ei kuitenkaan aina toteudu ja vanhemmilla on ollut haasteita saada pyytämäänsä tietoa lapsen opettajan kelpoisuudesta. Suomen Vanhempainliitto katsoo, että opettajarekisteri korjaisi tilannetta, helpottaisi tietojen saantia ja vähentäisi opetuksen ja koulutuksen järjestäjien, koulujen ja oppilaitosten työtaakkaa, kun tietoja voisi jatkossa kysyä suoraan opettajarekisterin ylläpitäjältä.

Opettajarekisteri luo opetuksen ja koulutuksen järjestäjille tilannekuvaa opettajien kelpoisuustilanteesta kunnassa. Suomen Vanhempainliitto pitää tärkeänä, että kuntalaisille viestittäisiin säännöllisesti kunnan koulujen ja oppilaitosten opettajien kelpoisuustilanteesta ja sen kehittymisestä. Opettajarekisteri lisäisi opetuksen ja koulutuksen järjestäjien toimien avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, mitä Vanhempainliitto pitää tärkeänä ja kannatettavana.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvät haasteet on tuotu esiin selvityksessä. Opettajarekisterin perustaminen lisää alkuvaiheessa opetuksen ja koulutuksen järjestäjien työtaakkaa ja aiheuttaa kustannuksia, jotka pidemmällä aikavälillä kuitenkin vähenevät.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Suomen Vanhempainliitto pitää opettajarekisterin perustamisen vaiheistamista perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

-

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Suomen Vanhempainliitto pitää erittäin tärkeänä, että opettajarekisterissä olevat tiedot opettajan kelpoisuudesta ovat oppilaiden vanhempien saataville. Vaikka kelpoisuustietoja ei ole tarkoitus saattaa yleisölle täysin julkisiksi, oppilaan vanhemmilla tulee olla mahdollisuus tiedustella opettajien kelpoisuustietoja tietopyynnöllä opettajarekisterin ylläpitäjältä.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

-

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

-

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

-

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä

Metso Tuija
Suomen Vanhempainliitto ry, Finlands Föräldraförbund rf